

KUSTBON

SVENSK VECKOTIDNING

<p>TIONDE ÅRG. № 39</p>	<p>Prenumerationspris: Helt år Emk. 225:— Halvt „ „ 125:— I utlandet: Helt år Emk. 350:— Halvt „ „ 200:—</p>	<p>UTKOMMER ALLA ONSDAGAR Redaktion: Svenska Folkförbundet Redaktör: N. Blees Reval, Riddaregatan 3.</p>	<p>Annonspris enligt överenskom- melse. För längre annonse- ring beviljas rabatt.</p>	<p>7 dec. 1927</p>
---------------------------------	--	--	---	------------------------

Universitetslektor Nils H. Lindberg håller föredrag å Riddaregatan 3.

Söndagen den 27 nov. anordnade S. O. V. aftonsamkväm i svenska skolans lokal. Till detta samkväm hade föreningens styrelse inbjudit universitetslektorn Nils H. Lindberg från Dorpat. Lektor Lindberg höll ett med intresse åhört föredrag om Viktor Rydberg. Talaren skildrade på ett åskådligt sätt denne store mans liv från vaggan till graven. I inledningen påpekade talaren, att han valt just detta ämne, emedan vi stå inför hundraårsminnet av Viktor Rydbergs födelse och att det sålunda vore skäl att i minnet frammana bilden av hans liv.

Efter föredraget glädde frk. D. Pettersson de församlade med härlig solosång, varvid frk. R. Pettersson på ett förtjänstfullt sätt skötte ackompanjemang.

Samkvämet avslutades med avsjungande av "Du gamla, du fria" . . . samt som en tacksam hägkomst av den nyligen avlidne skalden Stenhammar, hans "Sverige".
Ultimus.

Rickholtz-Roslep.

Det synes som om skrivklådan alldeles upphört i Rickholtz-bygderna. Det är ju så att alla smittosamma sjukdomar äro mera sällsynta under sommaren, och så har även fallet varit i Rickholtz. Den stormiga och enformiga hösten har emellertid nu gjort sitt inträde här liksom överallt, och med den ha även smittosjukdomarna börjat visa sig här och där i trakterna. Pennan kliar och vill jag därför låta den raspa ut till glädje för redaktörens papperskorg. Den vill nämligen sända sin hälsning till alla Kustbons läsare från Rickholtz. I år förtjänar nog Roslep ett omnämnande och detta med skäl. Med Roslepbarnas ivriga pågående ha vi lyckats få till stånd en V-folkskoleklass, som i höst registrerades av Viks skolstyrelse. Även kommunen har visat sig tillmötesgående. Klassen har länge saknats, men i brist på kompetenta lärare och till följd av ekonomiska svårigheter har den uppskjutits hittills. Klassen har sin lokal i Rosleps rymmliga missionshus. Undervisningen skötes av den i våras från Nykarleby nytexaminerade läraren herr, C. Blees, med cirka 20 elever. Han tillämpar nu i praktiken i Finland inhämtade pedagogiska färdigheter på Roslepbarnen och det med god framgång. Här sparas inte krafterna, arbetet går i full gång med liv och lust.

Den 7 november firades i Rickholtz-Roslep den svenska dagen, och den gången i Rosleps missionshus. Rektor E. Adalberth och Fil. Mag. Fraenki medverkade. Dagen öppnades med avsjungande av "Vår Gud är oss en väldig borg". Läraren herr A. Vesterberg hälsade de närvarande hjärtligt välkomna med en uppmaning till alla att i svenskhetens tjänst draga var sitt strå till stacken. Rektor Adalberth skildrade i intressanta drag Gustaf II Adolfs verk och Fil. Mag. Fraenki beskrev i detalj hans bragder från ungdomen till båren. Läraren A. Vesterbergs sångkör underhöll med vackra sånger under pauserna, och läraren Carl Blees underhöll med intressant solosång, varvid lärarinnan, fröken Ally Blees, ackompanjerade. Under en längre paus förplägades de närvarande, vars antal uppgick till 300 personer, med kaffe och vetebröd. Sedan uppläste hr. A. Vesterberg en berättelse över Gustaf Adolf och Rektor Adalberth deklamerade några bitar ur sånghäftet "Ekon från Österled". Fil. Mag. Fraenki spelade fiol med orgelackompanjemang av fröken A. Blees. Gripande ljud "Sverige, Sverige, Sverige" och andra intressanta nummer.

Stämningen var god och festen i allo lyckad. Sist sjöngs unisont "Nu är en dag framliden" samt Modersmålets sång. Sent på kvällen avslutades dagen till allas belåtenhet. Tack till alla, som bidragit till den lyckade festens program.
A. N.

S. O. V:s folkbibliotek.

I de flesta skolhus i våra svenska bygder har föreningen små boksamlingar — folkbibliotek. Det är av vikt, att de, som ha hand

om böckerna, ville väcka hos folket intresset för böcker och läsning.

I egenskap av S. O. V:s i Estland biblioteksombud skulle under tecknad önska få från respektive bibliotekarier före kalenderårets slut en kort redogörelse över det under bibliotekariens vård varande biblioteket.

Under förloppet av detta skolar (arbetsår) hoppas jag kunna besöka samtliga S. O. V:s bibliotek samt vara i tillfälle att hålla föredrag å respektive orter om folkbibliotek och läsning.

Alexander Samberg.

Till de svenske i österled.

Förhindrad att närvara å edert samkväm i afton, den 27 nov., vill jag med denna lilla dikt sända en hjärtlig hälsning till eder, mina stamfränder härute i österled, och önska eder lycka och välgång i edert arbete och edra strävanden för rätten att få vara och förbli svenskar.

*I afton samlas ni till fest
å Riddargatan tre
och då ni bänkas där som bäst
mitt hjärta fylls med ve,
ty gärna, gärna hade och
jag som de andra varit med
och fylkats i de svenskes led,
men se, . . min nöd var stor:
så tunn och sliten var min rock
och — spruckna mina skor.*

*Men vore än jag dubbelt arm,
så under trasig rock
det klappar hjärtat i min barm
så varmt vid tanken dock
på allt som här i österled,
å främlingskapets tunga stråk
omfattar svensk kultur och språk,
Med vilja stark som härdat stål
stå, frände, stark i mot som med
för höga, ädla mål.*

Till eder, män av svenskfödd
[stam,
*en hälsning bringar jag,
som går ur hjärtedjupet fram. —
Knytt trofast brödralag!
Å Estlands kargå kust
slut enande och hand i hand
en ring kring allt som folk oss*
[band,
som gav oss kraft i frid som
[strid;
som gav de svenske mærg och
[must
i ljus — som solskymd tid.

Reval den 27 nov. 1927.

Erik P.-n.

Ungdomsföreningen "Framåt".

För 1927:de gången vänta människorna på den kommande julglädjen, som alla bli delaktiga av. Det finns en dag om året, när vinterskymningen försätter oss i en högtidligare stämning än vanligt. Granen ur den mörka skogen förvandlas då till ett lysande träd och själva himmelen liksom tycks välva sig välsignande över oss. Julen är en ljuspunkt i livet, en glädje- och jubelfest, men vädjr också till våra känslor att bereda litet glädje för våra fattiga, så att dagen blir till välsignelse och stilla förnöjsamhet också för dem.

Även i år försöker "Framåt" bidraga att bereda litet julglädje för sina fattiga, vilkas antal uppgår till 10 enskilda och 2 familjer. I höst har "Framåt" ånyo börjat sin verksamhet efter ett års uppehåll i brist på aktiva medlemmar. Men medlen ha i alla fall räckt till så att vi kunnat besöka våra fattiga 3 gånger under det förflutna året. För att förskaffa nya medel till den förestående helgen, ber "Framåt" allmänheten understödja vårt företag genom att besöka tillställningen den 18 dec. kl. 5 e. m. i den stora rymliga lokalen, Kr. föreningen för unga kvinnor. Vi hoppas kunna tillfredsställa publiken, så att både stora och små komma att känna sig nöjda och glada.

Föreningen Framåt.

"Julhälsningarna"

ha rönt en mycket ivrig efterfrågan och snart är upplagan slutsåld. Särskilt på Vormsö, Runö och Lilla Rågö har vår julbok haft en synnerligen livlig omsättning. Gynnsamma och vänliga omdömen ha också ingått till utgivaren.

Emellertid har i Reval någon klagan försports över, att priset här satts 20 mk. högre än som i "Kustbon" bådades. Detta har måst ske på den grund, att öarna ej ansetts kunna betala normalpriset, 50 mk. På Vormsö t. ex., där penningknappheten är synnerligen stor, har pastor anhållit om ett pris av 35 mk. Men så har han ock beställt 130 ex. Det har då ansetts rättvist, att de åtminstone något penningstarkare revalensarna fått kompensera. Och priset, 70 mk., är ej dyrt. Upplagan är 500 ex. Tryck-

ningskostnaderna utgöra 23,500 mk. Kommer därtill expeditions- och portoutgifter, 2,500 mk. Sammanlagda utgiftssumman blir då 26,000 mk. Om man nu beräknar en genomsnittsinkomst av 50 mk. per ex., blir behållningen 25,000. Alltså en förlust på 1,000 mk.! — Dock händer det, att vänliga och förstående köpare lämna någon överbetalning, vadan man får hoppas, att det hela till slut ändå skall gå ihop.

Jag hoppas, att denna förklaring skall skingra det missnöje, som från några stadsbors sida försports, och att boken skall få en lika god omsättning i Reval som annorstädes.

Reval, den 6. dec. 1927.

Erik Petzäll.

Icke vackert handlat.

I tidningarna har man fått läsa om lysbojar på sjön, som blivit bestulna. Den ringa materiella vinst, som en sådan stöld medför, väcker tanken att det är av annan orsak, en sådan handling begås. Gärningsmännen äro icke vanliga tjuvar, utan gemena förbrytare, ty de äro icke bättre än sådana, som skruva bort en skruv ur en järnvägsskena, för att därigenom åstadkomma en tågolycka medförande förlust av gods och människoliv. Straffet skulle också rättas därefter. Strandbefolkningen har ibland ett egendomligt begrepp om lag och rätt. Så har t. ex. nyligen ifrån ett i finska skärgården strandat fartyg allt, till och med lasten bortförts. Alla delaktiga dragas nu framför rätten och det finnes annars mycket hederligt folk, som kommer att motse straff, som berövar dem frihet och heder.

Er. Gk.

Konsul P. B. Johansson har lämnat Reval.

Sveriges Konsul i Reval, P. B. Johansson, har utnämnts till en diplomatisk post i Moskva och på lördagen den 3 dennes lämnat Reval.

Konsul Johansson har under den tid han vistats i Reval gjort sig känd som en mycket duktig och framstående personlighet. Som människa har han varit mycket älskvärd och omtyckt, och i härvarande Svenska Klubb, där

han stått bland de ledande, har han lagt stora förtjänster i dagen i svenskhetsarbetet. Konsul Johanssons diplomatiska förtjänster uppskattas dessutom synnerligen mycket av de estniska myndigheterna. Han har nämligen mycket bidragit till det goda, vänskapliga förhållandet, som råder mellan Sverige och Estland, och saknas han därför mycket, då han nu lämnat vår goda stad.

Vi tacka Konsul Johansson för den tid vi haft glädjen äga honom här bland oss och önska honom lycka och framgång på den nya posten.

Till Konsul Johanssons efterträdare har utnämnts Svenske Konsuln i Moskva, herr G. de Reuterskiöld, som också redan tillträtt posten här i Reval.

Tack.

Genom professor Vilh. Lundström, Göteborg, har Svenska Odlingens Vänner för ombygget av Riddaregatan 3 i Reval haft glädjen mottaga 300 kronor.

För den värdefulla gåvan fram bäres här ett innerligt tack.
S. O. V.

Hapsals nya läroverk.

Hapsal stad och Viks krets, som hittills saknat en tidsenlig läroverksbyggnad, ha nu fått en synnerligen vacker skola, benämnd Viks samgymnasium. Byggnaden har kostat staten 18 millioner mark och har för någon tid sedan invigts med stora högtidligheter i närvaro av bl. a. Bildningsministern. Omgivningen kan vara

stolt över den vackra, tidsenliga läroanstalten.

Som bekant, besökes gymnasiet även av många svenskar från Nuckö och Vormsö.

Birkas.

Under påbörjade 8:de läsåret har Birkas folkhög- och lantbruksskola 23 elever. Dessa fördela sig på byarna Wichterpal i Kors socken, Spithamn, Rosle, Rosta, Höbring, Gambyn, Dyrslätt, Klottorp, Nyby och Sutlep inom Nuckö socken samt Saxby, Kärrslätt och Norrby på Ormsö. Fyra elever äro från estnisktalande hem.

Lucia-samkväm.

Hälles i svenska skolan, Riddaregatan 3, måndagen den 12 dec. kl. 6 e. m. till förmån för söndagsskolan. Det blir ett vardagssamkväm för vardagsmänniskor, och ingen behöver vara generad för en sliten rock, spruckna skor eller en nött klänning. Lucia-bruden och hennes pigor servera te åt alla gäster. Särskilt barnens föräldrar och även andra barnvänner borde visa förståelse för de uppväxande unga.

Välkommen!

Föredrag

anordnas söndagen den 11 dec. kl. 6 e. m. i svenska skolans lokal, Riddarngatan 3, av

prosten E. Petzäll

Ämne: Några drag ur Heidenstams diktning.

Alla välkomna!

St. Mikaelsskyrkan.

3. Adv. Högmässa kl. 11.

Ungdomsföreningen "Framåt" anordnar söndagen den 18 dec. kl. 5 e. m. å Bredgatan 5 (K. N. N. Ü.)

julfest

med program.

Övriga övriga för stora och små. Inkomsten tillfaller de fattiga i församlingen.

Frivillig inträdesavgift (icke under 25 mk.).

Alla hjärtligt välkomna!

Aug. Svenson

Växt-och Blomsterhandel
Skolgatan 33, Uppsala Tel. 9-52

SVEABLANDNING

främsta platen. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiebolag, Gefle.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkaregatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS

NORRKÖPINGS KEMISKA UNDERSÖKNINGSANSTÄLT

Tidsgårdsg. 33. NORRKÖPING Tel. 1249
(Ifför kemiska undersökningar å tekniska produkter, malmer, metaller, vatten och livsmedelsfodermedel, och gödslingsmedel, urinprov, värdvädersbestämningar, arsenikprov, provtagnings m. m.)

Civilingenjör John Wanselin, stadskemist.

OLSSON & MELINS SKOFABRIK

Rekommenderar sina tillverkningar av
finare Skodon
randsydda
Slitstark vara — Goda passformer
ÖREBRO Södermalmsallén 52—54
Telefon 1762

Regeringskrisen.

I slutet av november avgick, som redan bekant, regeringen, och krisen pågår allt fortfarande. Sedan arbetspartiets representant Anderkopp gjort ett resultatlöst försök att bilda regering, gav riksdagens talman åt J. Tönnesson (folkpartiet) i uppdrag att bilda ett nytt kabinet. Tönnesson förelade partifraktionerna sitt 17 punkter omfattande förslag till program, vilket bl. a. innehåller följande fordringar: Tillsättandet av en av sakkunniga sammansatt specialkommission för att behandla förslag om ändring av grundlagen, reformering av statens ämbetsmaskineri och förenklande av det samma, omorganisation av landsortens kommunala förvaltning, höjandet av jordbruksproduktionen, inrättandet av en jordbrukskammare, främjandet av sjöfarten samt ett snabbt godkännande av landsvägslagen, ett snabbt realiserande av myntreformerna, reform av beskattningspolitiken och tullarna o. s. v.

Fraktionerna ha nu hållit möten, och ställa sig åkerbrukarnas parti, kristliga partiet och nybyggarnas parti gynnsamt till programmet. Arbetspartiet har däremot ställt vissa villkor för sitt inträde i regeringen. På grund därav har J. Tönnesson meddelat talmannen, att han åtager sig bildandet av regeringen.

Efter några dagar torde det bli klart, om Tönnesson lyckas. Möjligheterna äro icke små, såvida icke sökandet av lämpliga personer, som äro antagliga för alla partier, gör nämnvärda hinder.

Ingeniör GUSTAV LARSON

BVGNADESREPR. VÄRDERINGAR
BESIKTNINGAR
Storkyrkobr. 1 Telefon Norr 21071

BILJETTER med tåg och båtar i hela världen.
SOVPLÅTSBILJETTER

Hjälp och råd vid PASSVISERINGAR RESGODS-
FÖRSÄKRINGAR MYNTVÄXLING
A.-B. Nordisk Resebureau
Göteborg — Stockholm — Malmö

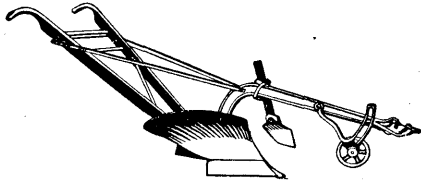
GÄSTGIVAREGÅRDEN, SJÖBO

Rekommenderar sina förstklassiga matsalar
caféer och resanderum. Under sommaren:
servering i den vackra trädgården. OBS.
Tel. 6. Ledande på platsen. Billgarage

Innehavare: HILDING LIEDHOLM.

UPSALA-EKEBY AKTIEBOLAG

Telegramadress. Postadress. Telef. UPSALA,
EKEBY UPSALA EKEBYBRUK Riks 90 Allm. 92
Kakelugnar, Öppna spisar Vaggbeklädnads-
plattor Keramik, Mur- & Taktegel Glasera.
Fasadtegel Dräneringsrör.

Svenskar i Baltikum köp vid behov
LANTBRUKS-REDSKAP

från
NORRAHAMMARS BRUK
Norrahammar Sverige.

Representanter: A.-G. OSTA, Reval,
Ökonomische Gesellschaft Lettischer Landwirte, Riga.

≡ **SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET** ≡
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet
Egna fonder Kr. 182,000,000
Telegrafadress: Kreditbolaget

MILITAR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 3A **STOCKHOLM** Norrmalmstorg
Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

SHELL
BENSIN OCH
SMÖRJOLJOR

använder varje ekonomisk motorman
SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE A.-B.

DRICK VÅR LÅGPASTEURISERADE MJÖLK
hållbar, gräddsätter som rå mjölk, har ingen
kokt smak, är absolut fri från sjukdomsal-
strande bakterier och har ej undergått någon
som helst kemisk förändring

Malmö Mjöksterilliserings A.-B.
Telefoner: Kontoret 437, Mejeriet 533

KONDITORI BAGERI

SKEPPAREGATAN 29 — TELEFON 709-76
STOCKHOLM

Rekommenderar sin specialtillverkning av: Gott
Kärlbröd, Wienerbröd, Bakelser och Tårter
Högaktningfullt

ESTER DOMINICUS

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal

Tel. 771-08 Grevturegatan 13
(Hörn-butiken) NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt ur-
vil av Vadstenaspetsar. Motiv och Krugar. Be-
ställningar å linneutstyrsel. Order till landsorten
expedieras omgående.

AXEL HELLGREN

SKRÄDDERI

SIGTUNAGATAN 11, STOCKHOLM

REKOMMENDERAS

TEL. VASA 4416. VASA 469.

Dam-, Herr- & Barntyger

Största sortering
Billigaste priser

FRITZDORFS

KLÄDESHANDEL

St. Nygatan 40-42, STOCKHOLM

Betal annonsplats

KÖP SYDSVENSKA PETROLEUMS A.-B:s

BENSIN

Motor- och Belysningsolja
Tel. Malmö 11-53, 46-60

ELNA MÄRTENSSONS

KONDITORI OCH KAFE
Hamngatan, Ystad, Tel. 460

REKOMMENDERAS

Servering under sommarmånaderna i villan Skogs-
hyddan i landshagen Tel. 477

ESLÖV

Mina handgjorda skodon

stämplade

SANTESSON

tillfredsställa högsta möjliga anspråk.

E. LINDELL

Saluhallen

UPPSALA

Tel. 3577 Tel. 3577

REKOMMENDERAR sina

prima kött-, fläsk- & charkuterivaror i parti och
minut.

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm
Riks 80 29.

Jönköpings stads och läns sparbank.

Stiftad 1831.

Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
i Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Små-
lands Taberg.

A.-B. BJÖRKLUNDS

Nejlkeodlingar i Hammar, KRISTIANSTAD
Landets största specialodling i sitt slag:

NEJLIKOR

i alla variationer erhållas hos varje blomster-
handlare i riket

LEJONSKOR

garanterar ett förstklassigt fabrikat med största
slitstyrka. Tillverkas av

Knisslinge Skofabriks A/B Vanås

RESERVERAD ANNONSPLATS

Automaten

FRANSKA KÖKET

Hörngatan 26, Stockholm Tel. S. 4635

REKOMMENDERAS!

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolphs“. Rt. 440 & 14440

Tillverka telefonkol och dynamoborstar, lämp-
liga för alla i marknaden förekommande
apparater och maskiner. — Begär offert!

STORA HOTELLET, Linköping.

Innehavare: Fru JENNY KLINGBOM.
Post-, telegram- & telefonadress: Stora Hotellet.
Linköping Intern. hotellcode. 38 rum med 50
bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.— kr. Dubbel
rum fr. 10.— kr. Lunch fr. 2:50 kr. Middag fr.
3.— kr. Supé fr. 3.— kr. Sprit — Vin — Öl.

Apoteket MÅRDEN

SURBRUNSGATAN 28
Stockholm

**Kärrgruvans Spisbröds
Fabr. Aktiebolag**

Kärrgruvan

Rekommenderar sina förstklassiga tillverk-
ningar av Spis- & Knäckebröd
Infodra offert Tel. Norberg 221

Skellefteå-Brödet

är Norrlands mest konsumerade bröd-
fabrikat. Prisbelönta tillverkningar.

A.-B. Skellefteå Spisbrödsfabrik

NORRKÖPINGS APOTEKARES MINERALVATTEN-AKTIEBOLAG

Grundat 1874

Sveriges äldsta Mineralvattenfabrik
Kontor o. Fabrik: Repslagareg. 31,
NORRKÖPING

Aktiebolaget

GESTRIKLANDS VÄLLEFABRIK JÄRBO.

Sporttyger, melerade Filtar,
Vadmal och Korderoj.

Goda kvalitéer och billiga priser.

Svedala

Tegelmaskiner,
Grävmaskiner,
Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner,
Betonblandare,
Torvmaskiner,
Bränslekrossar för torv, koks
och kol,
Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar,
Torktrumlor,
Brikettpressar,
Transportapparater,
Rullager, Rallvagnshjul,
Skottkärrehjul,
Kokillgods,
Stigjutgods

Aktiebolaget

Abjörn Anderson

Post- & Telegrafadr. Rikstelefon:
SVEDALA, GJUTERJET. 52, 76, 203, 4, 608 183.

REPRESENTANT CARL JÖNSSON

Postkast 38 Telef. 1536

REVAL